

Bruselj, 23. februar 2022
(OR. fr)

6234/22

LIMITE

JAI 230
SCHENGEN 21
FRONT 65
MIGR 48
COSI 55
SAN 111
COMIX 74

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Politično upravljanje schengenskega območja

Na neformalnem srečanju ministrov in ministrice za notranje zadeve 3. februarja v Lillu je bil predlog predsedstva za ustanovitev „Schengenskega sveta“ deležen široke podpore. Schengenski svet bo krepil zaupanje med državami članicami schengenskega območja. Ureditve za bolj strukturirano politično in operativno upravljanje so bile pojasnjene na seji Strateškega odbora za priseljevanje, meje in azil (SCIFA) 16. februarja. Predsedstvo ob upoštevanju predlogov držav članic poziva ministre in ministrice, naj izrazijo svoja stališča o naslednjih točkah.

Schengenski svet

Ministri in ministrice so se na srečanju v Lillu strinjali, da je zdaj bolj kot kadar koli prej treba bolje opredeliti politično usmerjanje schengenskega območja in operativno raven. V ta namen se lahko Svet za notranje zadeve v sestavi mešanega odbora nadalje razvije tako, da zagotovi institucionalni okvir za Schengenski svet.

Schengenski svet naj bi bil zato najpomembnejši forum za prepotrebne izmenjave mnenj na politični ravni o tekočih reformah in najbolj strateških operativnih vidikih.

Predsedstvo predlaga, da se Schengenski svet skliče ob vsaki seji Sveta PNZ in po potrebi v primeru krize.

Razprave schengenskega sveta bi bile organizirane tako, da bi:

- razpravljali o širših političnih smernicah za schengensko območje;
- preučevali razmere v schengenskem območju na podlagi preglednice kazalnikov („barometra“) – *glej spodaj*;
- uporabljali ustrezne instrumente in določali odzivanje na krize, ki vplivajo na schengensko območje;
- razpravljali o sistemskih težavah, s katerimi se srečujejo države članice, kot so ugotovljene zlasti med schengenskim ocenjevanjem, in poskušali najti načine za njihovo reševanje;
- se obveščali o dobrih praksah;
- vsaj enkrat letno določili smernice za ukrepanje agencije Frontex.

Poleg tega bodo ministri in ministrice na podlagi poročila Komisije in podrobnejše preglednice („scoreboard“) vsako leto temeljito preučili stanje v schengenskem območju.

Vzpostavitev preglednice kazalnikov (barometra) za stanje v schengenskem območju

Še vedno niso oblikovani jasni in enotni kazalniki, ki bi omogočali celovit pregled stanja v schengenskem območju.

Oblikovanje poenostavljene preglednice kazalnikov (barometra) bo ministrom in ministricam omogočilo celosten pogled na stanje v schengenskem območju. Različne komponente tega barometra so bile obravnavane na neformalnem ministrskem srečanju PNZ 3. februarja in na seji SCIFA 16. februarja. Predlagano je bilo, da bi zajemal pet področij, ki bi vsebovala več kazalnikov, izhajajočih iz podatkov ustreznih evropskih agencij (Frontex, Agencija EU za azil – EUAA, Europol, eu-LISA) in Komisije:

- razmere na zunanjih mejah;
- razmere na področju migracij v Evropski uniji;
- notranja varnost;
- tveganja za zdravje;
- razmere na notranjih mejah.

Identificirana vprašanja bi bila podlaga za razprave v okviru Schengenskega sveta. Preglednica kazalnikov je zasnovana kot informacijsko orodje za ministre in ministrice. Namenjena je spodbujanju razprav na podlagi objektivnih in skupnih ugotovitev.

Evropska komisija bo prvi barometer predstavila na srečanju 3. marca. Barometer bo še naprej dinamično orodje; države članice ga bodo lahko pomagale razvijati in sčasoma se bo lahko nadgradil.

Predvideno je, da bo schengenski barometer predstavljen trikrat letno. Poslan bo pravočasno, tako da bo v okviru Schengenskega sveta mogoča nemotena priprava razprav (države članice in pridružene države naj bi ga prejele vsaj dva tedna pred sejo Schengenskega sveta). Predsedstvo bo glede na njegovo vsebino Coreperju predložilo kratek dopis, v katerem bo opredelilo posebne teme, ki bi jim lahko ministri in ministrice namenili glavno pozornost. Barometer bo priložen temu dopisu.

Komisija bo na seji Schengenskega sveta ministrom in ministricam poročala o stanju v schengenskem območju, kar bi morale Schengenskemu svetu omogočiti, da opredeli politične smernice in morebitne odločitve, potrebne za pravilno delovanje schengenskega območja.

Poleg tega bo Komisija v letnem poročilu, ki bo celovitejši dokument in mu bo priložen „scoreboard“, predstavila podrobnejše stanje delovanja schengenskega območja, poročilo pa bo tudi prispevalo k letnim razpravam ministrov in ministric.

Koordinator za schengensko območje

Bistvenega pomena je, da sta za ureditev Schengenskega sveta značilni stalnost in odzivnost. To bi lahko denimo zagotovili z uvedbo funkcije „koordinatorja za schengensko območje“, ki bi mu pomagala usklajevalna skupina na operativni in tehnični ravni. Z vidika zagotavljanja kontinuitete bi bila njegova vloga – na podlagi obstoječih zmogljivosti – pomagati pri pripravi dokumentov za Schengenski svet ter prispevati k nadaljnjemu spremljanju ravnanja in ukrepov, sprejetih v okviru Schengenskega sveta. Imel bi tudi ključno vlogo v primeru krize na zunanjih mejah, da bi zagotovili sorazmeren in ustrezen evropski odziv na vseh ravneh.

Na podlagi prejšnjih razprav se predlaga, da se mehanizem organizira na naslednji način:

- tako kot pri vseh sestavah Sveta bo priprave na seje Schengenskega sveta opravljal Coreper v sestavi mešanega odbora;
- „koordinator za schengensko območje“ bo v okviru služb Komisije odgovoren za redno pripravo barometra in bo prispeval k spremljanju ukrepov na evropski ravni, sprejetih na sejah Schengenskega sveta;
- koordinator bo zaradi ustrezne priprave in nadaljnjega spremljanja sej Schengenskega sveta tesno sodeloval z rotirajočim predsedstvom Sveta in Generalnim sekretariatom Sveta.

Solidarnostna platforma v primeru krize na zunanji meji

Izredne razmere na mejah so vse pogostejše in združujejo različne izzive, povezane z migracijami, varnostjo ali civilno zaščito. Države članice se lahko glede varovanja naših meja zanesejo na Frontex, skupno agencijo, ki je odgovorna za upravljanje operativnega sodelovanja na mejah. Agencija ima predvsem močan mehanizem za hitro posredovanje na zunanjih mejah v izrednih razmerah, ki mora biti odziven in ga morajo države članice v celoti uporabljati. Je osrednji instrument evropske solidarnosti v primeru težav na naših zunanjih mejah.

V takih primerih je morda treba uporabiti tudi širši nabor instrumentov: takšne, ki jih lahko zagotovi agencija Frontex, pa tudi druga orodja Evropske unije ali sredstva, ki so na voljo državam članicam. V zvezi s tem predsedstvo meni, da je pomembno okrepiti evropske ureditve, ki zagotavljajo usklajevanje podpornih ukrepov, in tako mobilizirati razpoložljiva sredstva. Zato se predlaga vzpostavitev solidarnostne platforme, ki bi v primeru krize na zunanjih mejah Evropske unije:

- usklajevala ponudbe podpore glede na potrebe držav članic;
- zagotavljala komplementarnost med sredstvi, mobiliziranimi na evropski ravni (Frontex, EUAA, mehanizem Unije na področju civilne zaščite), in neposrednimi prispevki držav članic;
- spodbujala vzpostavitev sredstev, ki jih zagotavljajo države članice v okviru bilateralnih odnosov, na primer za namene notranje varnosti, na podlagi člena 17 Prümskega sklepa (Sklep Sveta 2008/615/PNZ).

Predsedstvo je na podlagi razprav o tej temi poudarilo, da ta platforma ni dodatna pravna struktura. Namen bi bil opreti se na obstoječe strukture, kot je enotna ureditev EU za politično odzivanje na krize (IPCR), da bi lahko tesneje usklajevali evropsko in dvostransko podporo. Platforma bi na ta način zagotovila ohranjanje doslednosti mehanizmov podpore, ki jih predlagajo agencije in države članice, in njihovo kontinuiteto.